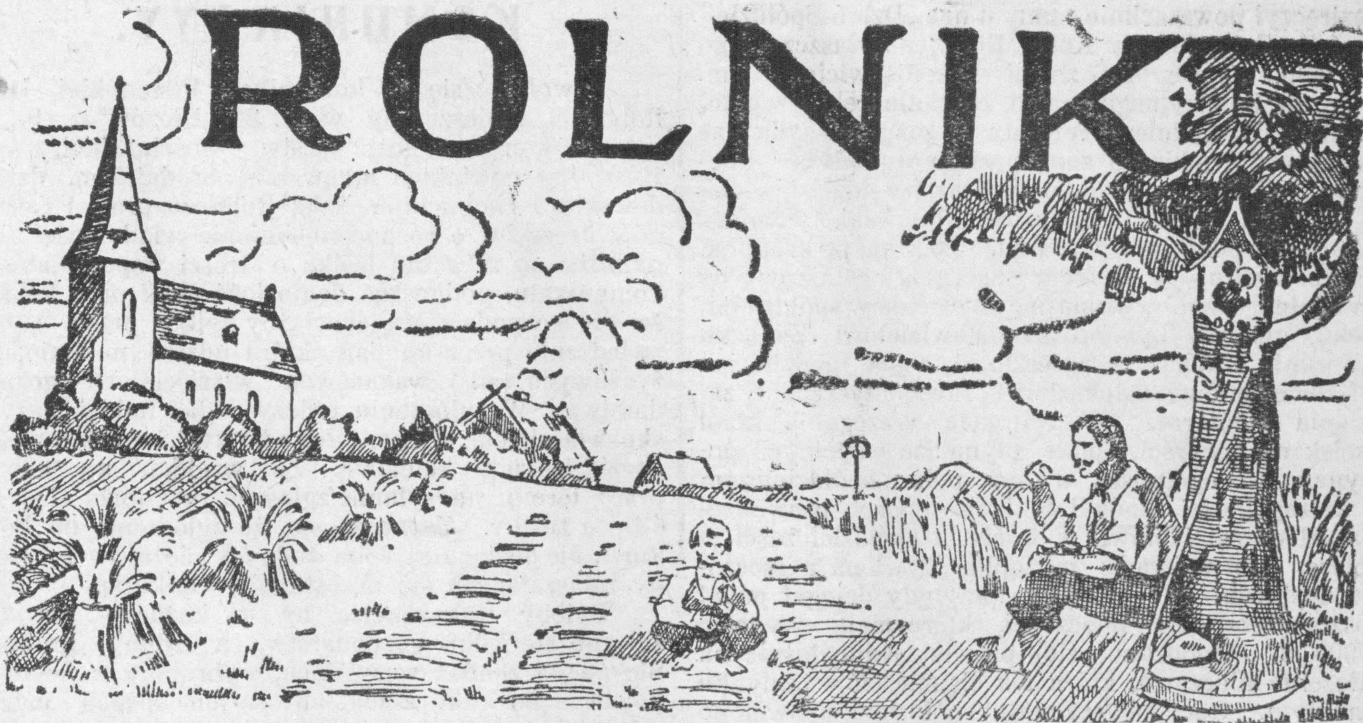

ROLNIK

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy”.

Rok III.

Nowemiasto, dnia 13 czerwca 1929.

Nr. 18

Gospodynie wiejskie.

Rozejrzyjcie się dookoła i pomiarkujcie, co się dzieje. Czyż nie widzicie jak się świat zmienia, jak szybkimi krokami dąży do tego, by zabiedzoną, ciemną wioskę naszą uczynić szczęśliwą i radosną? Popatrzcie jeno — wszak naród cały rzucił się do nauki, do rozumnej pracy, do organizacji — aż wre wszystko. Chłopcy i dziewczęta nasze, co to dawniej jeno psoty płatać potrafili, dziś organizują się, by nie tylko się statecznie i bez obrazy Boskiej bawić, ale uczyć się niejednej pożytecznej rzeczy. A weźcie starszych. Słyszane to rzeczy dawniej, aby osiwalili nieraz gospodarze tak garnęli się skwapliwie do gazet, do książek rolniczych, do nauki po Kółkach Rolniczych i przeróżnych kursach gospodarskich? A czy to dawniej widziano, aby tak co dnia nieomal powstawały w okolicy to Koła Gospodyń, to Kółka Rolnicze, to znów Straż Ognio-wa, to wreszcie Kasa Stefczyka, Mleczarnia lub Sklep Spółdzielczy? I to wszystko własnymi siłami i do tego społecznie, razem zgodnie i po Bożemu?

Hej, Gospodynie, drgnęło coś w naszej duszy wiejskiej. Naród się budzi; jeno Was, Gospodynie, zamało widać i słyszać w tej zbożnej pracy. Wprawdzie i wśród Was są takie, co już dawno społecznie pracują, ale to garstka zaledwie. Wielka masa kobiet pozostaje obojętna na to, co się dzieje wokoło nich. A czy to tak być powinno? Czas już, aby gospodynie stanęły ręką w rękę obok gospodarzy i wspólnie z nimi budowały jasną przyszłość wsi naszej. Dlatego też wzywamy Was, abyście poparły wysiłki swych mężów do podniesienia gospodarstw rolnych. Uczynić to możecie tem łatwiej, iż we Waszem ręku spoczywa całe gospodarstwo domowe i wychowanie dzieci.

Podnieść zaś wieś naszą można jedynie wtedy, gdy wszyscy — gospodynie i gospodarze popra-

Doroczne Walne Zgromadzenie PTR.

odbędzie się

w środę, dnia 26 czerwca r. b. w Toruniu.

usilnie swoje własne organizacje rolnicze i spółdzielcze.

Przyuczajcie młodzież, by drobny grosz składała do szkolnych Kas Oszczędności!

Przypilnujcie gospodarzy, by leżącego grosza nie trzymali w komorze czy innym schowku, lecz niech oddają na procent do Kasy Stefczyka, lub innych Kas Oszczędności.

Namawiajcie swe sąsiadki i sąsiadów, by przystępowali do Spółdzielni mleczarskich! Baccie, by wszelkie kupno i sprzedaż były dokonywane tylko we spółdzielniach.

Pamiętajcie, Gospodynie, iż jasną przyszłość naszych wiosek można osiągnąć tylko codziennym zgodnym wysiłkiem we własnych organizacjach rolniczych i spółdzielczych!

Walne Zebranie Założycielskie Spółdzielni Mleczarskiej w Tuszewie z odp. ograniczoną.

Tuszewo. W niedzielę, dnia 9 czerwca rb. odbyło się w Tuszewie na sali gminnej organizacyjne zebranie Kółka Rolniczego i Koła Gospodyń celem założenia wspólnymi siłami mleczarni spółdzielczej. Okazja do założenia mleczarni spółdzielnej

nastąpił powszechnie znany u nas „Dzień Spółdzielczości“. Z inicjatywy Kółka Roln., a zwłaszcza jego Zarządu, zaproszony został przedstawiciel Pom. Związku Rewizyjnego na to zebranie celem wygłoszenia odpowiedniego referatu i zaznajomienia nas z kosztami, jakie za sobą pociąga urządzenie mleczarni. Zebranie zagałę, przywitawszy przedstawiciela Związku Rewizyjnego p. St. Olszewski, wybrany jako przewodniczący zebrania. Poczem, po krótkim przemówieniu, w którym zachęcał rolników do gremjalnego zapisywania się na członków spółdzielni, oddał głos przybyłemu przedstawicielowi Związku z Torunia, który w przeszło 1 i pół godzinnym referacie omówił całokształt spraw, dotyczących założenia mleczarni. W referacie szczególny kładł nacisk na korzyści, jakie płyną z wspólnych poczyniań w ogólności, a na polu spółdzielczem w szczególności, omówił dokładnie sposób prowadzenia mleczarni i mówił w końcu o spółdzielczości w Polsce. Po referacie nastąpiła ożywiona a rzeczowa dyskusja, w toku której przybyły delegat podał kosztta urządzenia mleczarni, które mają wynosić 25000 zł. Zgodzono się prawie jednogłośnie na założenie mleczarni, która ma się mieścić w budynku gminnym. Odczytawszy statut spółdzielni uchwalono wysokość udziału, mającego się liczyć od każdej zapisanej krowy na 50 zł., z tem, że 10 zł. od krowy muszą być zaraz przy zapisaniu się na członka złożone, reszta splanana ma być w ciągu 3 lat ratami. Wpisowe członka uchwalono na 5 zł. od członka. Odpowiedzialność za udziały trzykrotna. Statut został przez zebranych przyjęty i następnie podpisany, poczem nastąpiło wpisywanie się członków, których narazie zapisano 25 z poważną ilością krów. Pochwalić tu musimy nasze gosposie, które nalegały na mężów opornych, by się zaraz zapisali do spółdzielni, z czego wynika, że one w Kole Gospodyń, pomimo kilku miesięcznego istnienia Koła, społecznie bardzo się wyrobiły, za co im się należy uznanie. Siedzibą spółdzielni mleczarskiej ma być wieś Tuszewo. Do mleczarni mogą należeć także przyległe gminy, które powinny się niezwłocznie przyłączyć, jak np. Prątnica, Mortęgi, Fiewo, Montowo i Świniarc. Następnie przystąpiono do wyboru zarządu, który ukonstytuował się następująco: W głosowaniu tajnem wybrano przewodniczącym zarządu prezesa miejscowego Kółka Roln., p. Stefana Olszewskiego, zastępcą przewodniczącego p. Teofila Gaciocha, kasjerem Henryka Przasnyskiego. Do Rady Nadzorczej wybrano 6 osób i to pp. Tokarskiego Stanisława, Dysynga Józefa, Pekałę Franciszka, Grzelkę Antoniego, Pietrzykowskiego Franciszka i Falkiewicza Franciszka.

Mleczarnia Spółdzielcza ma być w najbliższym czasie sądownie zarejestrowana. Maszynerja będzie dostarczona na długoterminowy kredyt. Zarząd nowo obrany przedsięwziął energiczne kroki, aby mleczarnię jaknajprędzej uruchomić, co w dużym stopniu także jest uzależnione od przyległych wsi i poparcia z ich strony.

Z chwilą uruchomienia mleczarni będziemy mogli być spokojni o ceny, jakie uzyskamy za nasze produkty mleczarskie, za nabiał, bo dotąd jesteśmy wyzyskiwani przez różnych pośredników.

Nowej placówce życzymy jaknajlepszego rozwoju!

Rolniku, jeżeli pragniesz postępu wsi polskiej, wstap do Kółka Rolniczego i uczęszczaj na zebrania!

KOMUNIKATY.

Powołując się na komunikat Pomorskiej Izby Rolniczej, umieszczony w nr. 20 „Kłosów“ z rb., w sprawie konkursu gospodarstw włościańskich na r. 1929/30 w powiatach lubawskim, brodnickim, działdowskim i chojnickim, Izba Rolnicza prosi P. P. Panów Prezesów o rozpowszechnienie wiadomości na najbliższym zebraniu Kółka o treści wspomnianego komunikatu, podnosząc doniosłość akcji oraz korzyści dla gospodarstwa, chociażby tylko przez samo zwiedzenie przez komisję, która udzieli na miejscu życzliwych rad i wskazówek właścicielowi gospodarstwa. W zgłoszeniu należy podać imię i nazwisko właściciela, obszar gospodarstwa, miejscowość, pocztę i stację kolejową. Ze względu na nawal pracy termin nadsyłania zgłoszeń przedłuża się do 1 lipca 1929 r. Zaznacza się, że zgłoszenie do konkursu nie pociąga za sobą żadnych ciężarów ze strony zgłaszających się uczestników konkursu.

Byłoby wskazaniem, by z każdego powiatu zgłosiło się kilka gospodarstw, a gdyby Komisja nie mogła zbadać wszystkich, wybrałaby w każdym powiecie po kilka kółek, aby w ten sposób mogła zbadać i ewentl. premjować we wszystkich powiatach (możliwie też we wszystkich kółkach) pewną ilość gospodarstw z korzyścią dla okolicznych gospodarstw. Naczelnik W-łu Produkcji Rolnej.

W sprawie tegorocznych targów remontowych na Pomorzu.

Zarządzeniem Ministerstwa Spraw Wojskowych przeprowadza Komisja Remontowa nr. 2 w Poznaniu w czasie od 19. VIII. — 6. IX. 1929 r. na Pomorzu zakup koni remontowych od hodowców w następujących miejscowościach:

W Jabłonowie, pow. Brodnica dnia 4. IX. 29. o godz. 16,30.

W Brodnicy, pow. Brodnica dnia 5. IX. 29. o godz. 9.

W Działdowie, pow. Działdowo dnia 5. IX. 29. o godz. 16,30.

W Nowemmieście, pow. Lubawa dnia 6. IX. 29. o godz. 12.

W Biskupcu Pom., pow. Lubawa dnia 6. IX. 29. o godz. 16.

Komisja Remontowa zakupywać będzie całą ilość koni remontowych odpowiednich dla wojska, typów W.A. L. A. C. (pełnowartościowych.)

Oprócz koni pełnowartościowych, ze względu na popieranie hodowli koni remontowych u drobnych rolników, Komisja zakupywać będzie pewną ilość koni remontowych artyleryjskich typu obniżonego.

Wiek i wzrost koni:

konie pełnowartościowe od 3—6 lat

konie typu obniżonego od 4—6 lat.

Najniższy wzrost koni pełnowartościowych ustalono na 150 cm. (miary stojącej bez podków). Dla koni jednak 3 i pół letnich odpowiedniej budowy, dopuszczalna jest miara od 148 cm.

Wzrost koni typu A. L. od 153 cm. i wyżej.

„ „ „ A. C. od 155 cm. i wyżej.

Za konie remontowe w zależności od typu i kategorii konia, Komisja płacić będzie od 1000—2000 zł. (Przeciętna cena 1280 zł.)

Za konie remontowe własnego chowu, co ma być przez hodowców dokumentalnie stwierdzone, Komisja wypłacać będzie oprócz ceny szacunkowej,

dodatek hodowlany we wysokości 10 proc. ceny konia. Dodatek ten będzie wypłacany za konie kategorii dobrej, bardzo dobrej i wybitnej.

Dodatek hodowlany dla drobnych rolników będzie wypłacany wszystkim drobnym rolnikom hodowcom, nawet w tym wypadku, gdy nabyte przez Komisję Remontową konie pochodzą od klaczy, nie zapisanych do ksiąg stadnych.

Wypłacanie tych dodatków hodowlanych może nastąpić tylko w tym wypadku, gdy hodowca drobny rolnik przedstawi zaświadczenie, wystawione przez Kółko Rolnicze wzgl. Towarzystwo Rolnicze, upoważnione do wystawiania podobnych zaświadczeń, że koń remontowy przez hodowcę był rzeczywiście wychowany i że pochodzi od ogiera państwowego lub licencjonowanego. Wspomniany dodatek będzie wypłacany tylko za konie 3 i pół letnie kategorii od dobrej w zwyż.

Za konie remontowe bez ogonów lub grzyw Komisja wypłacać będzie o 100 zł. mniej od ceny szacunkowej.

Pomorska Izba Rolnicza prosi rolników hodowców o jaknajliczniejsze obesłanie targów remontowych odpowiednim materiałem.

Pomorska Izba Rolnicza.

Baczność delegaci i chorążowie na Walne Zgromadzenie P.T.R. w Toruniu.

Zgodnie z komunikatami PTR. przypominamy, że Walne Zebranie Pom. Tow. Roln. w Toruniu odbędzie się w środę, dnia 26 czerwca 1929 r. Według statutu PTR. (§ 15 pod lit. c) przypada na rozpoczętą liczbę 50 członków jeden delegat, z tem, że każde Kółko Rolnicze wybiera najmniej jednego delegata. Wybór delegatów Kółek powinien być już dawno nastąpić. Kółka Roln., które tego obowiązku dotąd nie dopilnowały powinny niezwłocznie wybrać delegata. Każdy przez Kółko Roln. wybrany delegat powinien bezwarunkowo uczestniczyć we Walnym Zebraniu PTR. Te Kółka Rolnicze, które posiadają sztandary, zobowiązane są takowe wysłać do Torunia. Ani jeden sztandar nie powinien pozostać, gdyż to świadczyłoby o martwocie danego Kółka. Powiat lubawski, stojący w organizacji rolnictwa na pierwszym miejscu na Pomorzu, powinien i tu okazać swoją siłę, wysyłając wszystkich delegatów, przypadających na poszczególne Kółka Roln. na Walne Zebranie i zabierając ze sobą własne sztandary. Mamy w powiecie 15 rolniczych sztandarów, które we wielkim stopniu mogą się przyczynić do uświetnienia pochodu P. T. R., z kościoła Panny Marii przez miasto do Dworu Artura, gdzie odbyć się ma Walne Zebranie P. T. R. o ile wszystkie Kółka na nasz apel zjawią się w Toruniu. Zaznaczyć przy tem musimy, że każdy sztandarowy dostanie z kasy PTR. w Toruniu wypłacone 10,— zł na koszt przewiezienia sztandaru.

A więc delegaci Kółek i sztandarowi do widzenia w Toruniu!

Aby na czas przybyć do Torunia, musieliśmy odjeżdżać z Lubawy czy Nowegomiasta we wtorek po południu, by być o godz. 11 wiecz. niepotrzebnie w Toruniu, przeto proponuję delegatom

i sztandarowym Kółek na poniedziałek, dnia 24 bm. i wtorek, dnia 25 bm. porozumieć się z biurem Sekretarjatu PTR., czy nie lepiej byłoby dojechać do Jamielnika samochodem ciężarowym, a stamtąd pociągiem do Torunia. (Samochodem możemy wyjechać dopiero w środę rano i będziemy już około godz. 7-mej rano w Toruniu).

Kto z zainteresowanych pragnąłby się zabrać samochodem, ten niech z okręgu lubawskiego zgłosi się najpóźniej w poniedziałek, dnia 24 bm. w Sekretarjacie P. T. R. w Lubawie przed godz. 12-tą, a w Nowemmieście we wtorek, dnia 25 bm. do godz. 12 w biurze P. T. R. (przy rynku) z okręgu nowomiejskiego. Na wszelki wypadek należy zabrać ze sobą pieniądze, by uskutecznić ewl. wpłatę.

Z Torunia znów powracać możemy samochodem. Cześć Rolnictwu!
J. K.

Pod uwagę uczestnikom II-jej wycieczki rolniczej na P.W.K. w Poznaniu

Na liczne zapytania ze strony rolników, kierowane pod naszym adresem, odpowiadamy na łamach prasy, że druga wycieczka rolnicza wyruszy do Poznania na P.W.K. podczas Wielkiego Tygodnia Rolniczego w dniu 6 lipca rb. o godz. 5,50 rano z Lubawy, o godz. 7,26 z Nowegomiasta, o godz. 5,14 z Biskupca Pomorskiego. Każdy z uczestników wycieczki stawi się na ten dworzec kolejowy, który mu wskazał Sekretarjat PTR. Wycieczka, składająca się z 180 uczestników, podzielona została na 5 grup, z których każda stanowi dla siebie samodzielną całość. W czasie podróży jak i w Poznaniu należy się wobec tego zwracać tylko do swojego kierownika grupy, do którego rozporządzeń trzeba się ściśle stosować. O ile ktoś kierownikowi grupy się nie podporządkuje może być z wycieczki wykluczony i obowiązany będzie jechać na własną rękę. Każdy uczestnik wycieczki powinien conajmniej na pół godziny przed zamierzonym odjazdem stawić się na stacji kolejowej. Karty uczestnictwa wydane zostaną uczestnikom przed względnie w czasie jazdy na kolei. Wycieczka przybędzie do Poznania w sobotę, dnia 6. VII. rb. o godz. 15-tej i powróci z Poznania w poniedziałek, dnia 8 lipca wieczorem o godz. 10,22 (odjazd z Poznania).

Bliższych szczegółów dowiedzieć się można w biurach Sekretarjatów PTR.
J. K.

Gospodarze!

1 lipiec za pasem. Kto pragnąłby wprowadzić u siebie uproszczoną rachunkowość gospodarską, pod nazwą: „Kasa Drobного Rolnika“, ten niech natychmiast zamówi ją sobie w Sekretarjacie Pow. P. T. R. Cena „Kasy Drobного Rolnika“ 2,20 zł.

Wskazówki i rady praktyczne.

Nieco o jajach.

Ogólnym przesądem jest, że jaja z ciemnymi skorupkami są pożywniejsze od innych. Jest to błędne mniemanie, jedynie jaśniejszy lub ciemniejszy kolor żółtka dowodzi, że jajko jest mniej lub więcej bogate w żelazo, a tego przez skorupę zobaczyć nie można. Do gotowania jednak na miękko i na zimowe przechowanie dobrze jest wybierać jaja z ciemnymi skorupkami, gdyż one są mocniejsze, nie łukają się i nie psują tak łatwo.

Wiadomości gospodarcze.

Eksport jaj zagranicę.

Produkcja jaj w Polsce, której sezon rozpoczął się ze znacznym opóźnieniem z powodu przewlekłej zimy, zwiększa się w szybkim tempie, a w związku z tem wzrósł również eksport jaj polskich zagranicę. Ponieważ jednocześnie Holandia, Belgja, Danja i Francja zwiększyły swój eksport, przeto podaź przewyższała w ostatnim tygodniu popyt na rynkach państw importujących. Wpłynęło to niekorzystnie na kształtowanie się cen, które wykazują tendencję zniżkową, co w pierwszym rzędzie dotknęło jaja, pochodzące z Polski, jako słabsze gatunkowo oraz gorzej segregowane. Zniżka ta jednak jest chwilową, ponieważ obecnie rozpoczyna się okres zakupów jaj na konserwację.

Dla tej też przyczyny w początkach bieżącego miesiąca notowano na giełdzie warszawskiej tendencję lekko zwyżkową. Cena hurtowa za skrzyżnię 24 kopową franco skład Warszawa wynosiła zł. 200—210.

Masło wszędzie drożeje.

Na światowej giełdzie masła w Kopenhadze ceny tego produktu podskoczyły o 13 koron na 100 kp. Ta tendencja zwyżkowa przewidziana jest na czas dłuższy. Wiadomość pocieszająca dla naszych rolników.

Gdzie jeszcze można sprzedać żyto polskie?

W związku z trudnościami zbytu na nasze żyto Izba przemysłowo-handlowa we Warszawie podaje do wiadomości, że największymi i najlepszymi rynkami zbytu dlań są obecnie państwa skandynawskie i bałtyckie, a zwłaszcza Estonia, Finlandja, Danja, oraz po części Norwegja, ponadto zaś Niemcy jako pośredniczące, dzięki swym stosunkom handlowym i finansowym, w jego zbycie zagranicznym głównie do powyżej podanych krajów.

Firmy krajowe, interesujące się eksportem naszego żyta, otrzymać mogą w Państwowym Instytucie Eksportowym szczegółowe informacje w tym względzie.

Nowa placówka na niwie społecznej

Lubawa. Z inicjatywy p. Kołodziejskiego zwołane zostało na niedzielę, dnia 26 maja rb. organizacyjne zebranie pszczelarzy i miłośników pszczół, które się odbyło w Hotelu pod Orłem przy udziale 22 uczestników. Na zebranie przybył naczelny redaktor „Pasięki Pomorskiej” p. Kozikowski z Brodnicy i prezes Związku Pszczelarskiego Brodnickiego. Zebranie zagał p. Kołodziejski, witając w serdecznych słowach obydwóch referentów i wszystkich zebranych. Poczem po krótkim przemówieniu przedwstępnem oddał głos p. Kozikowskiemu, który w bardzo obszernym referacie przedstawił

nam cel i zadania Związku, jak również wykazał, jakie z tego płyną korzyści nie tylko do kieszeni pszczelarzy, ale i rolników, no i całego społeczeństwa. Po referacie jednogłośnie oświadczone się za założeniem Związku, zwłaszcza, iż brak tegoż już od dawna dawał się odczuwać w powiecie. Do Związku przystąpiło narazie z pośród 22 obecnych 19 członków, co jest chyba dostatecznym dowodem, że zainteresowanie się pszczelnictwem jest u nas ogromne. Zarząd ukonstytuował się, jak następuje: Prezes: p. Edward Stala, w-prezes: Antoni Czajkowski, sekretarz: Jan Kołodziejski, skarbnik: Leon Sergot.

Składkę roczną uchwalono pobierać po 6 zł od członka, płatna ma być w ratach półrocznych po 3 zł, w czem również mieści się całoroczny abonament pisma zawodowego, jakim jest „Pasięka Pomorska”.

Zebrania mają się odbywać raz na miesiąc w lokalu Kółka Roln., tj. w restauracji p. Piotrowicza. Dokładny termin zebrania podawany będzie za pośrednictwem miejscowej prasy w ruchu towarzystw.

Do Związku napływają w ostatnim czasie liczne zgłoszenia na członków, wobec czego jest nadzieja, że na przyszłe zebranie przybędą pszczelarze z dalszej okolicy i gremjalnie zapiszą się do Związku w myśl hasła „w gromadzie siła”. Tylko gromada, świadoma swoich celów i zadań, będzie w stanie podnieść pszczelnictwo naszego powiatu do należytego poziomu.

Zycząc nowemu Związkowi jaknajlepszego rozwoju kończę tem moje sprawozdanie. Cześć Pszczelnictwu!

Sekretarz Związku.

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Pratnica. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 5 maja rb przy udziale 23 członków. Po zagajeniu przez p. Prezesa i załatwieniu różnych formalności, wynikłych ze sprowadzenia przez Kółko zarodowego buhaja, zaś Sekretarz odczytał z „Gazety Gospodarskiej” artykuły: „Czy rolnik może obecnie zwiększyć plony” i „O potrzebie podniesienia wytwórczości rolnej i obronie interesów rolnictwa”, co wywołało ożywioną dyskusję.

W dalszym ciągu p. Prezes zapoznał członków z uprawą ziemniaków według instrukcji Sekeji Przysp. Roln. i odczytał oferty i komunikaty, przyczem postanowiono sprowadzić jeden wagon węgla.

We wolnych wnioskach członek p. Jabłoński wystąpił z wnioskiem, by zdecydowanie i stanowczo zaprotestować przeciw podłości niemieckiej, ujawniającej się w zajęciach opolskich i wystąpieniach Schachta. Sprawa ta znalazła wśród kółkowiczów chórally oddźwięk, czego wyraz postanowiono dać w osobnym proteście i rezolucji. Na tem zebranie zamknięto.

Sekretarz.

Ostaszewo. Zebranie miesięczne Kółka Roln. w Ostaszewie odbyło się 24. III. rb. przy udziale 27 członków.

Uchwalono zwiędzić PWK. w Poznaniu. Zamówiono za pośrednictwem „Rolnika” w Lubawie ze składu młynarskiego w Ciechanowie 300 ctr. otrąb. Zarazem uchwalono zakupić z „Rolnika” nawozy sztuczne i to: azotniaku 50 ctr., tomasyny 38 ctr., soli potasowej 10 ctr., saletry chyljskiej 29 ctr. Postanowiono też zamówić węgiel. Na tem wyczerpany został porządek dzienny.

Sekretarz.

Grodziczno. Zebranie nadzwyczajne Kółka Roln. odbyło się 28. 4. rb. Z powodu nieobecności prezesa p. Karpińskiego, zagał zebranie w-prezes p. Stienss. Na samym wstępie w-prezes powitał p. Dyrektora Szkoły Roln. z Byszwałda oraz powiadomił członków, iż nadzwyczajne zebranie odbywa się z powodu przybycia p. Dyrektora i podał porządek obrad. Teraz nastąpił bardzo obszerny referat p. Dyrektora o sztucznych nawozach, jakie i kiedy stosować, oraz o złem przechowywaniu obornika, proponował członkom, aby każdy miał gnojownie wycementowane, w dalszym ciągu referat dał wiele wskazówek o gospodarce. Po referacie nastąpiła dyskusja, w której zabrali głos pp. Stienss, Jaroszewski, Falkowski, Jan Kurzyński i Jan Krezymon. Na stawiane pytania przez członków odpowiadał kolejno p. Dyrektor. We wolnych głosach zabrał głos p. Dyrektor, zachęcając członków do zwiędzania Szkoły Roln. w Byszwałdzie i to pół doświadczalnych i uprawy tytoniu oraz proponował tępienie bebersysu. W końcu p. Stienss podziękował p. Dyrektorowi za wygłoszony referat. Po wyczerpaniu obrad zakończono dwugodzinne zebranie.

Sekretarz.